

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет культури і мистецтв
Кафедра культурології**

**ХУДОЖНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ У СУЧАСНІЙ КУЛЬТУРІ: ОСНОВНІ ВИДИ
ТА ФОРМИ**

Кваліфікаційна робота (проект)

на здобуття ступеня вищої освіти «бакалавр»

Виконала: здобувачка 4 курсу, 13-411 гр.
Спеціальності 034 Культурологія
Освітньо-професійної (наукової) програми
Культурологія
Миронова Вікторія Володимирівна

Керівник: кандидат мистецтвознавства,
старший викладач Чумаченко О.А.

Рецензент: кандидатка мистецтвознавства,
доцентка Білик А. А.

Херсон – 2022

ЗМІСТ

ВСТУП	1
РОЗДІЛ 1. Теоретичні основи дослідження	1
1.1. Аналіз джерельної бази та категоріального апарату	1
1.2. Мистецтво як художня діяльність	1
РОЗДІЛ 2. Види та форми художньої діяльності	1
2.1. Взаємозв'язок видів художньої діяльності	1
2.2. Форми.....	1
ВИСНОВКИ	1
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	1

1.1. Аналіз джерельної бази та категоріального апарату.

Розглядаються дослідження науковців у сфері художньо-творчого розвитку. Художньо-творча діяльність характеризується як різнобічна, полікультурна освіта, прояв активності особистості. Слід зазначити, що в процесі художньої діяльності розвиваються і формуються творчі здібності людини. Окреслено основні поняття художньо-творчої діяльності: біологізація, психоаналіз, теорія ігор, теорія праці, теорія магії. Художньо-творча діяльність характеризується як система, що поєднує працю, знання, спілкування, людські цінності. Передбачається, що від створення в університеті атмосфери творчості, відкритості, позитиву залежить розвиток художньо-творчого потенціалу особистості студента. Створено ефективні умови для формування художньо-творчого потенціалу майбутніх фахівців. Наукові дослідження особливостей художньої творчості: Б. Ананьєва, Л. Білого, Л. Виготського, І. Гройсмана, В. Громової, І. Зязюна, М. Кагана, Т. Кузнецової, О. Лосєвої, Л. Масола, Н. Миропольська, А. Салтикова, Ю. Якуб та ін. Водночас залишається невивченим питання художньо-творчої діяльності учнів як складової гуманітарної освіти.

Художньо-творча діяльність є складною поліструктурною одиницею, продуктом якої є прояви духовно-естетичних цінностей (твори мистецтва). Ця діяльність є свідомою і є вираженням людської діяльності особистості. Зауважимо, що кожна професійна діяльність містить елементи творчості, але художня діяльність є особливим видом діяльності людини, яка базується на творчості, оскільки: 1) продуктом художньої діяльності, його матеріальною формою є художні твори, синоніми мистецтва; 2) процес творення, як і процес художнього сприйняття, є творчим процесом; 3) творчість людини розвивається і формується в процесі художньої діяльності; 4) художня діяльність ґрунтується на засадах творчої діяльності; мистецька діяльність, а також творча, багатфункціональна.

Художньо-творчий потенціал майбутніх фахівців є багаторівневою функціональною системою, яка відбувається у творчій діяльності особистості

в галузі мистецтва з урахуванням рівня природних задатків і творчих здібностей, чуттєвого сприйняття, інтелектуальної активності, рівня її природних задатків і творчих здібностей, інтереси та творчі здібності. Творчість, внутрішні потреби та творча ініціатива. Розробка проблеми художньо-творчої діяльності особистості починається ще в давнину і залишається актуальною до нашого часу. Отже, за Платоном, художня діяльність є наслідуванням світу чуттєвих речей. На думку вченого, особистість народжується з ідеєю краси в душі разом з ідеями добра та істини, і через виховання вона реалізує і розвиває ці ідеї, реалізація яких знайшла своє відображення в мистецтві [6]. Під художньою діяльністю Аристотель розуміє імітаційні здібності (мімесис), до яких також належать елементи насолоди, засновані на радості впізнавання [1, с. 78]. Проте ми можемо помітити відмінності в поглядах філософів. На відміну від Платона, який недооцінює твір мистецтва як вид мистецтва і художню творчість, Аристотель переоцінює його роль, переконуючи своєю інтелектуальністю.

Роздуми про важливість художнього розвитку особистості знайшли відображення в психологічних дослідженнях В. Давидова, Д. Ельконіна, Л. Занькова, у працях визначних педагогів А. Макаренка, І. Огінока, В. Сухомлинського, К. Ушинський. . . Результати сучасних вітчизняних досліджень (І. Бех, О. Деркач, О. Комаровська, Л. Масол, Н. Миропольська, В. Рагозіна, І. Руденко, Г. Тарасенко) та зарубіжних (В. Салєєв, К. Тейлор, І. Вчені припускають, що художня діяльність людини позитивно впливає на розвиток її інтелектуальних і творчих здібностей.

Поглиблений аналіз поняття «художня творчість» допомагає розкрити сутність художньо-творчої діяльності, яку можна визначити як специфічну діяльність з унікальними ознаками та характеристиками. Складність цього явища вже виражається словосполученням «художньо-творчий». З одного боку – «художній», з іншого – «творчий», що в свою чергу відбувається через різноманітні процеси діяльності. Художньо-творча діяльність, таким чином, є

симбіозом якостей, характерних і творчих, художньої творчості та творчої діяльності.

Підсумовуючи, у дослідженні можна констатувати, що художня діяльність розширює художній світогляд особистості, збагачує її художню культуру, підвищує емоційне сприйняття, активізує художнє мислення, розвиває здатність оцінювати естетичні явища, стимулює художню творчість, поєднує різні види мистецтва, покращує спілкування, розвиває здатність до оцінювання естетичних явищ, має значний потенціал для формування навичок творчої роботи на основі художніх творів.

Образне мислення є основою художньо-виробничої діяльності. На цій основі формується досвід і практична компетентність художньо-виробничої діяльності. Змістовною сутністю художньо-виробничої діяльності є використання художніх засобів. Форми вираження художньо-виробничої діяльності виникають на стику інших видів діяльності: виробничої, художньої, предметно-практичної, художньо-творчої, технічної, художньо-естетичної. Результатом художньо-виробничої діяльності є кінцевий продукт, який впливає на формування життєвих навичок, проникає в усі сфери освіти.

Слід зазначити, що сучасні реалії, крім педагогіки, відновлюють соціальну функцію мистецтва та художньої діяльності. Твори мистецтва є сферою культури українського суспільства в цілому. Вони важливі самі по собі і мають особливе значення з точки зору їх соціального функціонування.

Врахування соціальної складової мистецької діяльності у підготовці майбутніх педагогів дошкільного закладу означає орієнтацію педагогів на культурний розвиток учнів у соціальному просторі, виховання соціальної компетентності, баланс індивідуальних і колективних інтересів, формування команди та врахування їх потреб, відступати, компромісувати інших, відстоювати свою думку тощо, не тільки оцінювати свої досягнення, а й представляти їх широкому загалу. Тому вдосконалення змісту навчальних програм має базуватися насамперед на тому, що мистецька діяльність

розуміється як комплексне явище, яке повинно, з одного боку, пов'язувати психолого-педагогічну та соціальну складові, а з іншого – діяти в сфері освіти.

1.2. Мистецтво як художня діяльність.

Мистецтво — це особлива сфера людської діяльності, цілеспрямована, за своїм змістом свідомо спеціалізована художня діяльність (художня творчість) та її результати (художні твори, твори мистецтва), їх функціонування та сприйняття.

Художня діяльність — це особливий вид діяльності людини, унікальний за своїм ставленням до культури. Це єдина діяльність, завданням якої є створення, збереження, функціонування та передача духовних цінностей.

Ця діяльність безпосередньо орієнтована на «обробку», оформлення, облаштування та одухотворення світу та самої людини. Тому саме в художній діяльності та її результатах культура епохи, періоду, країни та етносу проявляється яскравіше й негайно, ніж у чомусь іншому.

Термін «художня діяльність» включає художню творчість та її результати (художні цінності), художнє сприйняття дійсності та художніх творів. Коли цей термін вживається в цьому значенні, він значною мірою збігається з терміном «мистецтво». Однак іноді «мистецтво» вживається у більш вузькому значенні: лише як сукупність художніх творів (без процесів їх створення та сприйняття) або лише як специфічна майстерність на високому рівні (без результатів).

Велике значення в духовному та статистичному розвитку майбутнього мають ряд різних країн. Накопичені вітчизняними та іноземними дослідниками факти дозволяють припустити, що художньо-естетична діяльність дитини

позитивних впливів на розвиток інтелектуальних та здібностей. Таким чином безпека міста посилить свій вплив на розвиток населення.

Художньо-естетичне виховання складається з трьох основних видів діяльності:

- ознайомлення з художнім твором;
- набуття художніх знань;
- художня творчість.

Сучасний термін «мистецтво» має кілька значень. По-перше, мистецтво – це майстерність, по-друге, творчість за законами краси, по-третє, це художня творчість. У цьому сенсі мистецтво розуміється як частина духовного життя суспільства і форма суспільної свідомості. У цьому сенсі мистецтво є найефективнішим засобом виховання творчої особистості та допомагає виявити особистісне «Я», емоційну емансипацію, дає змогу самореалізуватися в процесі художньої діяльності.

Термін «художній» означає діяльність митця, а також сприйняття й оцінку творів. До сьогодні ми мало знаємо про художні явища, які є естетично красивими та неповторними. Естетика відіграє важливу виховну роль для суспільства. Ми часто зустрічаємо в житті слово «естетичний», вживаємо його постійно. Хоча ми живемо в дуже сучасному, яскравому світі, ми не завжди сприймаємо його яскравим, красивим, дивовижним.

Щоб зрозуміти суть краси, необхідно з'ясувати існування людини. Ми будемо думати про це багато століть. Краса — це найвища естетична цінність, закодована в уяві людини, яка покращує його життя. Художня діяльність – це творчість не за законами краси, а за законами добра і справедливості. Сенс естетичної діяльності полягає в тому, що не зовні, а всередині людини, завдяки якій людина розвиває різноманітні здібності та якості. В естетиці художня діяльність викликала цілу дискусію.

Цінності, які людина створила в процесі художньої діяльності, завжди будуть вічними. У процесі діяльності людини він змінює не тільки себе, а й навколишній світ і середовище, в якому перебуває, а також життя. Ми починаємо розвивати своє художнє бачення, розуміння краси, відчуття кольору, форми. Уміння правильно мислити, шукати схожість у деяких художніх творах.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Цянь К. Художньо-творча діяльність особистості: теоретичний аспект. Імідж сучасного педагога. 2020. 1 (190), 107–110.
2. Штефан М.В. Зміст поняття художньо-продуктивної діяльності дітей старшого дошкільного віку. Теорія та методика навчання та виховання. 2019. № 47. С. 201–210.
3. Якуба Ю. В. Теоретичні та методичні аспекти дослідження художньо-творчої діяльності школярів у хореографічному колективі. Актуальні питання мистецької освіти та виховання. 2018. Вип. 1 (11). С. 54–62.
4. Онищук І. Чинники розвитку культури самовираження майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти в художній діяльності // Нова педагогічна думка. 2019. № 4 (100).
5. <http://um.co.ua/13/13-3/13-3563.html> (дата звернення 22.02.2022)
6. Гужанова Т.С. Художньо-естетична діяльність – шлях до розвитку творчих якостей особистості. 2005.
7. Т. В. Кара-Васильєва, О. В. Ламонова, З. А. Чегусова . Мистецтвознавство // Енциклопедія Сучасної України: електронна версія [онлайн] / гол. редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк та ін.; НАН України, НТШ. Київ: Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2018.
8. <http://estetica.etica.in.ua/estetichne-stavlennya-do-dijsnosti-ta-hudozhnya-diyalnist-lyudini/> (дата звернення 22.02.2022)
- 9.